

PRAMEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

FEBRUÁR 2009

ČÍSLO 2

ROČNÍK 7

CENA 0,30 € / 9 Sk

Není tradice jako tradice

Pravoslavní křesťané často hovoří o tom, že patří do duchovní rodiny tradiční církve. Co to však tradice vlastně je? V širším smyslu je tradice povědomím o vlastních kořenech. Naše víra není pouhým náhodným výplodem fantazie, ale po generace předávanou (trávanou) a každodenně opět prožívanou osobní zkušeností těch, kdo byli před námi, i nás samotných s přítomností a působením Vzkříšeného Pána ve společenství Církve, které On sám založil a jehož je hlavou. **Tradice je tedy především živou osobní zkušeností celého křesťanského společenství**, v němž má každý z nás své nenahraditelné místo. V užším smyslu pak tradicí rozumíme určité ustálené způsoby jednání a chování, konkrétně pak praktický způsob organizace všedního i liturgického a modlitebního života církve (bohoslužebný řád, vybavení chrámů, posty, zvyky, pozdravy atd.), který je založen právě na prožitku Kristovy přítomnosti mezi Jeho učedníky, tedy i mezi námi. Taková tradice – zvyk pomáhá každému z nás orientovat se ve složitostech vztahů člověka k Bohu a ke druhým lidem, v proměnách života a světa okolo nás a celé Církvi usnadňuje hlásání Evangelia.

Někdy se ale stane, že se některá z těchto tradic-zvyků oddělí od oné každodenní, živé zkušenosti církve. Známe dost lidí, kteří se shlédnou v nějaké církevní tradici-zvyku, který okoukají někde v zahraničí nebo jej znají ze své domácí farnosti, a aniž by hlouběji přemýšleli o jeho smyslu a důvodu, proč se v konkrétním prostředí vžil, s velkým nadšením a často i s velkým nepřátelstvím vůči jinak smýšlejícím začínají takový zvyk prosazovat. Pro některé lidi bývají občas takové zvyky důležitější než samotný obsah víry. Soustředíme se pak už jen na předpisy a nařízení, jejichž smysl už vlastně nikdo nechápe, a které se stávají něčím, co se prostě „*musí dělat, protože tak je to správné a tak nás tomu naučili*“. Tradice, živá zkušenost, se tak stává obyčejným mrtvým, zákonickým nařízením, omezujícím lidskou svobodu.

Rád bych se s vámi podělil o dvě konkrétní zkušenosti, které mě před nedávnem donutily se hlouběji zamyslet a které mě nakonec přivedly k napsání tohoto příspěvku. Ta první se týká sloužení svaté liturgie předem posvěcených Darů. Jak dobře víte, za jejího autora bývá považován svatý Řehoř Dvojeslov (+604), papež římský. Na konci této bohoslužby jsem při rozpuštění (*odpustu*) vzpomínal tohoto svěťce plnou titulaturou: *i iže vo svjatyx otca našeho Grigorija Dvojeslova, papy rimskaho*. Považoval jsem to za samozřejmost: vždyť v době biskupské služby tohoto svěťce byla ještě celá západní církev plně pravoslavnou. Po bohoslužbě mě oslovila jedna žena, která prosila, abych přišel radši vzpomínal svatého Řehoře jako „*archiepiskopa rimskaho*“, protože prý naši věřící jsou po tom, co kvůli neshodám s římskokatolíky především východního obrádu (uniaty) prožili, na výraz „papež“ alergičtí. Dobře, řekl jsem si, to se dá vzhledem k místní komplikované historii pochopit. Když mě však ta samá žena vzápětí jedním dechem žádala, abych v chrámu už více nahlas neříkal, že ve společenství pravoslavné církve ke svatému přijímání mohou přistupovat pouze pravoslavní, pochopil jsem, že mám co do činění s velkým problémem. Jedna ve své podstatě zcela nevyznaná a dokonce i mylná tradice, daná špatnou historickou zkušeností v našem regionu, se pro tuto jinak velmi zbožnou ženu zdála být důležitější než celou Církvi prožívaná pravda, že ke Kalichu Života, který je hostinou a slavností společenství v jedné víře, jsou zváni pouze ti, kdo tuto víru sdílejí. Jestliže toto je víra Církve, dosvědčená živou zkušeností generací křesťanů (tradicí), pak bychom nesprávnou „eucharistickou pohostinností“ těmto našim bratřím nepravoslavným křesťanům i sami sobě prachobyčejně lhali.

Druhou zkušenost s nesprávným chápáním tradice jsem získal několikrát během kázání. Nejsem si tak ještě jistý svým projevem ve slovenštině, a tak dávám většinou přednost češtině, která i v pravoslavném prostředí bez výjimek používá Spasitelovo jméno v běžné podobě „*Ježíš*“, která je ostatně i mnohem bližší aramejsko-hebrejskému originálu. Když se však během mého kázání ozývalo nesouhlasné mručení a šeptání „*Isus!*“, protože jméno Ježíš je prý katolické (Bože, odpusť takovou směšnou nevědomost a rouhání!), a tato slova navíc zazněla ve farnosti, která nemá sebemenší problém oslavovat Paschu s římskými katolíky, tedy s oním papežem, jehož jméno se jim tak protiví, a o oslavě Paschy s pravoslavnými bratřimi a sestrami ve víře po celém světě nechce ani slyšet, bylo mi z toho velmi smutno. Ano, osobně si sice myslím, že je správné, aby i pravoslavní křesťané na Slovensku používali při promluvách ve slovenštině slovenskou podobu Spasitelova jména, ale opět dokážu pochopit důvody, proč je některým forma „*Isus*“ milejší a bližší. Je však zcela nesprávné a mylné, abychom některé drobnosti převážně filologického charakteru označovali jako nepravoslavné, zatímco takovou podstatnou věc jako je jednota s pravoslavným světem při oslavě Kristova Zmrtvýchvstání zcela ignorovali a přehlíželi.

Draží moji, není tradice jako tradice. Mějme odvahu a sílu přemýšlet o tom, co považujeme za samozřejmé, učme se s Boží pomocí být velkodušní v maličkostech a pevně a se vši rozhodností se držet toho, co je podstatné a důležité, co je skutečnou posvátnou tradicí svaté pravoslavné církve.

S láskou v Kristu váš arcipastýř

biskup Juraj

Vladyka JURAJ, menovaný arcibiskupom

Eparchiálna rada Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach prijala na svojom zasadnutí dňa 19. februára 2009 na návrh vladyku Juraja, biskupa michalovského, nový názov eparchie, ktorý znie

MICHALOVSKO - KOŠICKÁ PRAVOSLÁVNA EPARCHIA V MICHALOVCIACH.

Zároveň farský chrám Pravoslávnej cirkevnej obce v Košiciach získal štatút katedrály.

V sobotu 21. februára 2009 bol vladyka Juraj menovaný Jeho Blaženosťou Kryštofom, arcibiskupom pražským a metropolitom Pravoslávnej cirkvi v Českých krajinách a na Slovensku za arcibiskupa Michalovsko-košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach.

Akt menovania sa uskutočnil počas osláv Svetového dňa pravoslávnej mládeže, ktoré organizovalo Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku v chráme v Zemplínskej Širokej.

Vladykovi Jurajovi prajeme k jeho menovaniu veľa sil a Božej blahodäte.

Is polla eti despota!

Pastiersky list Jeho Preosvietenosti Juraja, biskupa michalovského

Všetkým duchovním a veriácim jednej, svätej, všeobecnej a apoštolskej pravoslávnej Christovej Cirkvi, žijúcim v trebišovskom arcidekanáte

Draží dôstojní otcovia, milovaní bratia a sestry v Christu, s veľkou radosťou som sa dozvedel, že celý trebišovský arcidekanát našej, Bohom chránenej michalovskej eparchie, urobil dňa 16. januára 2009, naozaj historický krok a navrátil sa k oslave sviatku sviatkov, svetlého Christovho Vzkriesenia, podľa pravoslávneho kalendára.

Draží moji, všetkých vás s láskou objímam a blahoželám vašim pastierom, ktorým je od Boha zverená starostlivosť o vašu spásu, že svojim rozhodnutím prispeli k zviditeľneniu jednoty pravoslávneho sveta, ktorého sa i týmto stávame právoplatnejšou súčasťou. Odtiaľ k tejto jednote spoločným slávením Paschy prispievame aj my. Radujem sa dnes spolu s vami ako váš biskup, teda ako ten, kto je pred Bohom a celým spoločenstvom Cirkvi zodpovedný za čistotu vašej kresťanskej viery a za vašu vernosť apoštolskej tradícii a kto tieto základné predpoklady pravého, autentického prežívania skúsenosti viery zaručuje. Radujem sa dnes spolu s vami, pretože dnes môžem s čistým svedomím a s hrdosťou dosvedčiť celej Cirkvi: „Pravoslavní křesťania trebišovského arcidekanátu sú už duchovne úplne dospeli“. Radujem sa dnes spolu s vami, pretože od dnešného dňa vám už nikto nemôže vyčítať, že je vaše pravoslávie nedokonale a poznamenané cudzími nesprávnymi náosmi.

Milovaní v Christu Spasiteľovi! Dnes možno len ťažko dokážeme pochopiť hlboký význam Vášho rozhodnutia. Jedná sa však o veľkú vec. Veď dátum oslavy sviatku Zmŕtvýchvstania Spasiteľa je určený rozhodnutím 1. všeobecného snemu, ktorého ustanovenia majú pre celú Cirkev, teda aj pre nás, nespochybniteľný charakter a záväznú nadčasovú platnosť.

Pravoslávne slávenie Paschy je taktiež dodnes, rok čo rok, potvrdzované veľkým znamením Božej milosti, kedy len v tento deň, kedy si pravoslavní pripomínajú Paschu a len do rúk pravoslávneho patriarchu svätého mesta Jeruzalem zostupuje vo svätyni Božieho hrobu blahodátny nestvorený oheň, o ktorom ste už určite počuli, a ktorý je odleskom slávy zmŕtvýchvstaleho Spasiteľa. Všetky tieto závažné skutočnosti mali

určite na mysli aj účastníci posledného snemu našej miestnej cirkvi, ktorý v sile svätého Ducha určuje budúce smerovanie nášho cirkevného spoločenstva, keďže rozhodli, aby sa všetci pravoslavní křesťania v Českých krajinách a na Slovensku vrátili k jednotnému sláveniu Paschy s celým pravoslavným svetom.

Vy, veriaci trebišovského arcidekanátu, ste pre tých pár skupín, čo bohužiaľ zatiaľ nepochopiteľne a úplne nesprávne dávajú prednosť oslave Paschy Christovej s pápežom pred slávením tohto sviatku s bratmi a sestrami vo viere, vy ste im vzorným príkladom a posilou.

Draží moji, vzhľadom ku skutočnostiam, ktoré práve zazneli, si musíme uvedomiť, že otázka kanonického, správneho slávania svätej Paschy, nie je bodom k širokej diskusii na farnosti, ale niečím, čo prameni zo svätej tradície, teda z historickej skúsenosti celej pravoslávnej Cirkvi Christovej. Tejto skúsenosti musíme byť verní a musíme ju s láskou prijať my všetci, biskupi, duchovní i veriaci, pokiaľ sa chceme právom nazývať pravoslavnými křesťanmi.

Niektorí si možno povie: budú sa nám vysmievať, že sme iní, že sa stále niečím líšime. To však nie je, draží v Christu, dôvodom k zármutku, ale naopak, k veľkej radosi. Veď my sme skutočne iní, pretože nosíme Christovo meno a sme účastníkmi ako jeho poníženia, tak aj oslávenia, ako sa o tom píše v Evanjelii svätého Jána. A to platí zvlášť pre tých, ktorí môžu s hrdosťou prehlásiť, že patria k pôvodnej apoštolskej pravoslávnej Cirkvi, ktorá k Isusovmu spásonosnému a oživujúcemu odkazu nikdy nič nepridala, ani z neho nič neubrala.

Draží moji bratia a sestry, ešte raz vám blahoželám a teším sa spolu s vami. Zároveň vás na-

liehavo ako váš arcipastier prosím a žiadam: nenechajte sa vo svojom rozhodnutí ovplyvniť malou skupinou nesprávne rozmýšľajúcich, pre ktorých je rýchlo pominuteľná pohoda bohatých veľkonočných stolov a chutného jedla dôležitejšia, než samotná skutočnosť, že Christos vstal z mŕtvych, a že sa z tejto radosnej zvesti môžete konečne radovať spolu s ostatnými pravoslavnými křesťanmi po celom svete!

Christos posredi nas!

Váš arcipastier,

biskup Juraj

AKTUALITY Z PRAVOSLÁVNEHO SVETA

Národ, ktorý nepozná svoju históriu, často padá do chýb minulosti!

Intronizácia patriarchu Kyrila

16-tým patriarchom moskovským a celej Rusi sa stal **metropolita Kyril**. Rozhodlo o tom v tajnom hlasovaní 702 delegátov miestneho snemu Ruskej pravoslávnej cirkvi, ktorí takmer jednomyselne, počtom 508 hlasov, vybrali metropolitu Kyrila na post prvohierarchu Ruskej cirkvi.

Výsledok hlasovania nijako neprekvapil, keďže už pred voľbou nebolo žiadnych pochybností, kto zasadne na moskovský patriaršský stolec.

Samotná intronizácia prvohierarchu Ruskej pravoslávnej cirkvi, patriarchu moskovského a celej Rusi - Kyrila I., sa udiala počas nedeľnej sv. liturgie - 1. februára 2009 v chráme Christa Spasiteľa v Moskve, za účasti predstaviteľov lokálnych pravoslávnych cirkví, predstaviteľov štátu, diplomatických zborov i inoslávnych spoločenstiev. Našu miestnu cirkev zastupoval Jeho Blaženost' Kryštof, arcibiskup pražský, metropolita českých zemí a Slovenska.

Podľa dávnej tradície počas spievania „Svjatyj Bože“ dvaja najstarší metropoliti - kyjevský a celej Ukrajiny Vladimir a peteburgský Vladimir - odpovedali novozvoleného patriarchu na trón moskovských patriarchov, kde bola prečítaná špeciálna modlitba na vvedenie nového patriarchu a vyhlásené trojité „Axios“ (Dôstojný), na čo duchovenstvo i ľud odpovedalo mnohonásobným „Axios“, ako potvrdenie dôstojnosti nového patriarchu moskovského a celej Rusi Kyrila.

Patriarcha Kyril sa narodil v Leningrade v kňazskej rodine. Zbožní rodičia svojim príkladom a oddanosťou cirkvi vzbudili v synovi túžbu slúžiť Bohu ako kňaz. Po ukončení strednej školy v r. 1964 nastúpil do Leningradskej duchovnej seminárie, ktorú ukončil v r. 1967 a následne pokračoval v štúdiu v Leningradskej duchovnej akadémii.

V r. 1969 ho metropolita leningradský - Nikodim, postrihol na mnícha a následne bol vysvätený na jerodiakona a jeromonacha. V r. 1970 sa stáva osobným tajomníkom metropolitu Nikodima. V tom istom roku je povýšený do hodnosti archimandritu a je menovaný zástupcom Moskovského patriarchátu pri Svetovej rade cirkví v Ženeve. V r. 1974 sa stáva rektorom Leningradskej duchovnej akadémie a seminárie, v r. 1975 predsedom eparchiálnej rady Leningradskej metropolie. Ten istý rok bol zvolený aj za člena centrálného a výkonného výboru Svetovej rady cirkví. V r. 1976 bol vysvätený na vikárneho biskupa Leningradskej eparchie a v novembri toho istého roku bol menovaný zástupcom patriaršieho exarchu pre západnú Európu. V r. 1977 bol ustanovený za arcibiskupa. V r. 1979 sa stáva členom komisie Posvätnéj Synody pre otázky jednoty kresťanov. V r. 1989 sa stáva predsedom oddelenia zahraničných vecí Moskovského patriarchátu a stálym členom Posvätnéj Synody. V r. 1991 bol povýšený do hodnosti metropolitu. 27. januára 2009 bol zvolený za nástupcu blahej pamäti patriarchu Alexeja II..

zdroj: Interfax Religia

Pravoslávie v Gemersko - abovskej župe

Dejiny svedčia, že po smrti sv. Metoda v r. 885, keď začali prenasledovať a vyháňať jeho žiakov, mnohí z nich našli prístrešie a prijatie medzi ľudom Gemera a Horehronia, kde hornatosť kraja dala možnosť všemožne sa brániť latinizácii.

Dr. J. Špirko píše, že katolícky klérus veľa obetoval pre Anjuovcov, ale pre toto spojenie s nimi veľa trpel od vlastných oligarchov. Karol Róbert sa po svojom víťazstve choval k duchovenstvu nevďačne. Nerešpektoval jeho práva a správal sa svojvoľne. Všade sa usiloval dosadiť cudzincov. Potom o koľko viac si vytrpeli pravoslávni duchovní?

Z listiny z r. 1230 sa dozvedáme, že kňaz Gregor z Košíc mal syna Šimona, obaja boli pravoslávni, avšak po tatárskom vpáde tu prichádzali Nemci a na príkaz kráľa im museli pravoslávni uvoľňovať miesta. Kráľ Róbert dal Nemcom ešte väčšie práva a Košice sa stali nemeckým mestom bez pravoslávneho duchovného. Ten musel odísť od Zdoby. Okolie celej Košickej kotliny bolo východného obradu - pravoslávneho, o čom svedčia viaceré úradné listiny. V súčasnej dobe majú Košice pravoslávnych duchovných a k pravoslávnej Cirkvi sa pri sčítaní ľudu prihlásilo viac ako 10 000 veriacich.

V r. 1570 vyslal kráľ Maximilián štyroch úradníkov na územie severovýchodného Uhorska s cieľom usporiadať kráľovské poplatky. Táto komisia spomína Rusínov, ktorí žijú vo veľkom počte v župách od Mukačeva až po Trenčín a všetci sú „moskovskí schizmatici“ /pravoslávni/, majú svojich kňazov, ktorých nazývajú kaluchermi., neplatia desiatky vrchnosti, iba jednému kňazovi, ktorého nazývajú biskupom. Toto je výťah zo správy komisie, ktorá sa nachádza u historika Hodinku. To isté uvádza aj V. Hadžega.

V r. 1670 oznámili Šumiačania do Jelšavy a na zámok, že majú opäť pravoslávnu vieru a pravoslávneho duchovného.

Na zámku zúril a rozhodli, aby muránsky úradník Martin Letényi, vyhnal pravoslávneho kňaza a Šumiac prinavrátil. V r. 1684 im prideliť nového evanjelického kňaza Jána Kalinu, ale ani ten tu nezostal, zámok zajaľ Tököly a vďaka tomu zostali na Horehroni pravoslávni. Pôsobili tu potom významní pravoslávni kňazi - Andrej a Šimon Rukoveckí. Do únie sa Šumiačania dostali tak, že boli úplne odrezaní od pravoslávnych. Škoda, že sa archiv tejto farnosti stal obeťou požiaru.

Aj I. Kondratovič priznáva, že úniu započali s veľkým úsilím, ale vykoreniť pravoslávie sa De Kamelisiom nepodarilo. Pomáhali jezuiti i politické kruhy. Ak sa nedarilo a nestačili sami, neváhali použiť vojsko a ďalšie nepopulárne prostriedky. Táto metóda vyhánania pravoslávnych duchovných a odnímania chrámov sa používa aj teraz, a opäť rozhodujú tie isté a osvedčené metódy.

O tom, že na Slovensku bolo veľa pravoslávnych veriacich a duchovných, svedčia zápisy dominikánskej inkvizície v Uhorsku z r. 1227-1498, tzv. *Košický kódex*, v ktorom sú prekvapujúce odhalenia. Dediny a duchovní navonok katolíci,

po celej generácii sa pridrižovali celkom iných obradov, ba aj odlišných učení. Nariadenie hromadného krstu veriacich a duchovných v r. 1282 vyvolalo vzburu.

V r. 1683 sa stropkovské feudálne panstvo delilo na štyri obvody. K havajskému patrili Chotča, Vojtovce, Veľkrop, Makovce, Havaj, Malá Poľana, Driečna a Bystrá, v ktorých žilo 88 sedliakov, 6 šoltýsov /richtárov/, 13 želiarov a dvaja „batkovia“ /pravoslávni duchovní“ - vo Veľkrope a Havaji.

Známe sú aj mená posledných pravoslávnych duchovných v Košickom Klečenove: Ján Jamnický /1690/ a Teodor Krinický /1711/.

Aj počas únie sa v každej dobe našli duchovní, ktorí cítili, pracovali a verili ako pravoslávni duchovní. Ale takých neváhali prenasledovať a odstraňovať. V Chorvátoch pôsobil duchovný Juraj Hodermarky /1830-1832/, ktorý mal neprijemnosť s „plebánmi, ktorí preťahovali jeho veriacich na latinský obrad. Keď sa tomu postavil, bol odstránený. Veľa neprijemností mu činil Matiš Varta, plebán v Nižnom Arдове.“

Pravoslávni duchovní na Gemi nežiadali stretnutia s uniatským biskupom De Kamelisiom /koniec 17. stor./, aké sa napríklad konali v Stanči, Humennom, Stropkove a Zborove. Zobralo ich ostrihomské biskupstvo bez akýchkoľvek formalít.

V 19. stor. duchovných, ktorí sympatizovali so slovanstvom a pravoslávím, obvinili z „pan-slávizmu“ a boli pod štátnym dozom žandárstva. O prítomnosti Pravoslávnia svedčí aj slovenský historik a starozitník Andrej Kmeť, ktorý nachádzal po Slovensku cyrilské nápisy na chrámoch a mnohé cyrilometodské pamiatky.

Mnohí historici sa u nás dopúšťajú anachronizmu, keď pravoslávnych duchovných uvádzaných v úradných záznamoch ako „batko, bajtko, ruský pop, kalucher“ a iné, nazývajú a pokladajú za gréckokatolíckych duchovných.

Spisovateľ Jonáš Záborský píše vo svojom historickom článku O únie na Litve a v Uhrách, že pravoslávnych duchovných „nazýva komorská listina od 9. februára 1660 popami a leopoldovská od 10. novembra 1659 bajtkami a czerkami“.

Tento zvyk dávať hanlivé prezývky pravoslávny pretrval u rímskych katolíkov a uniátov až dodnes, a neraz vychádzajú z úst politikov a inteligencie, častokrát len tak, zo zvyku, tak ako to robili aj komunisti.

Veľký ako ročné obdobia sa menia, ale čo je smutné, častokrát opakujú aj chyby minulosti. Aj dnes, v čase ekumenizmu sa stále tak ako v minulosti stretávame s tými istými problémami. A čo je horšie, aj dnešní historici klamú, zamlčujú, podvádzajú, ničia a skrývajú dokumenty o pravoslávni za siedmimi zámkami, len aby ľud nepoznal pravdu. Odkrývame pravdu sami, čestne, objektívne a ochraňujeme pravoslávie - Cirkev Christovu, ktorá je na tomto svete ozaj len jedna, ako to vyznávame v našom Symbole viery!

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Strašný súd... Už samotný pojem nám nie je veľmi príjemný. Lenže slovo Božie nám na nejednom mieste Evanjelia hovorí, že ten súd príde a my všetci budeme súdení. Ale hovorí nám aj o tom, že hoci súd čaká každého, nemusíme byť odsúdení a môžeme sa zachrániť, spasit'.

Hospodin Isus Christos nám na inom mieste Evanjelia hovorí, že: „nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane - vojde do Nebeského kráľovstva“. - Prídu i ďalší a budú hovoriť pred Hospodinom: „veď sme chodili do chrámu, ... veď sme sa postili, ... modlili sa!“ ... a Ja im odpoviem, - hovorí Hospodin: „Odiďte odo Mňa, konatelia nepravosti!“

Christos nám chce týmto povedať veľmi dôležitú vec - **A TO, ŽE NIE VONKAJŠOK, NAŠE KONANIE NAVONOK, ALE NAŠE SRDCE NÁS MOŽE PRIVIEŠT' K SPÁSE!!!**

Len si spomeňme na podobenstvo o mýtnikovi a farizejovi. Farizej konal podľa Zákona, plnil prikázania, ale iba navonok - modlil sa, postil sa, dával milodary, ale tak, aby to videl každý ... a jeho vnútro, jeho srdce bolo mŕtve, chladné, kamenné k tomu, čo je podstatné - a to k LÁSKE!!!

Čo by mu povedal Hospodin na strašnom súde? Čo by odpovedal nám Hospodin, keď častokrát aj my tak postupujeme ako tento farizej?! Veď si povieme: veď sa predsa postím, chodím do chrámu, modlím sa... Nedaj Bože, aby nám Hospodin povedal to, čo hovorí v Starom Zákone: „**Odporná mi je modlitba toho, kto nedokáže odpustiť svojmu bratovi!**“

Pomaly vstupujeme do pôstneho obdobia a Sv. Cirkev sa nás snaží aj čítaniami Sv. evanjelia naviesť na cestu pokánia, na cestu obrátenia, ... snaží sa nás naviesť k uvedomeniu si podstaty a zmyslu pokánia v našom duchovnom živote.

Práve v čase, keď vstupujeme do pôstu, nám cez Božie slovo odokrýva pravdu, s ktorou sa stretne každý jeden z nás (bez ohľadu na postavenie, bez ohľadu na to, či žil pred stovkami rokov, či bude žiť po nás). Odkrýva nám pravdu o tom, že príde deň, kedy sa všetci budeme musieť V PRAVDE POSTAVIŤ PRED HOSPODINA - kedy sa naša myseľ očistí od všetkých pozemských problémov a starostí - **a jedinou podstatnou vecou v tejto chvíli pre nás bude naše spasenie**. Nikoho z nás nebude vtedy zaujímať, ako to už neraz býva - čo zobrať na seba, či som dobre upravený, upravená ... nebudeme pozerať po iných - **ALE BUDEME SA TRIASŤ O VLASTNÉ SPASENIE, LEBO V PRAVDE BUDEME VIDIEŤ SVOJU MALOSŤ, UBOHOSŤ PRED HOSPODOM BOHOM!** - **A preto tejto udalosti hovoríme STRAŠNÝ SÚD - Lebo, vtedy sa hriech oddelí od svätosti, zlo od dobra, kúkoľ od pšenice - vtedy sa zhrmazdia všetky národy: a oddelí ich ako pastier oddeľuje ovce od kozlov, - ako hovorí Hospodin. - A vtedy nastane pre jedných počiatok večnej radosti, ale pre druhých počiatok večného zatratenia.**

Tieto slová nie sú strašným, ... ale nech sa stanú výzvou, aby sme počas pôstu zmobilizovali svoje sily, aby sme napravili

Slovo na začiatku pôstu O Strašnom súde

svoj vzťah s Hospodom Bohom, s našimi blíznymi a nastúpili na cestu, na ktorú nás pozýva náš Božský Spasiteľ, na cestu do Nebeského Kráľovstva. **LEBO TO JE NAŠE MIESTO, TO JE NÁŠ ÚDEL!** On Sám hovorí: Odechádzam k Otcovi, aby som vám pripravil miesto v Kráľovstve môjho Otca. **NEBO JE NÁŠ ÚDEL, LEN SA HO SAMI NEZRIEKAJME TÝM, ŽE SI RADŠEJ VYBERIEME HRIECH, KTORÝ JE SÍCE LÁKAVÝ, ALE VEDIE DO VEČNEJ ZÁHUBY.**

Pozrime na Adama a Evu, mali všetko, boli dokonali, netrápili ich choroby, netrápila ich smrť, žili v priazni Božej,

... a predsa to všetko vymenili za jablko, aj keď bolo krásne a lákavé na prvý pohľad, ako píše Božie slovo. My dobre vieme, čo nasledovalo po tomto páde. Preto nás Cirkev chce upozorniť na skutočnosť, ktorá raz príde - aj keď nevieme kedy, ale o to viac máme byť pripravení, aby

nás nezastihla nepripravených a ponúka nám možnosť ako sa pripraviť: V prvom rade je to veľká blahodať Božia, že nám dal Cirkev - Jedinú Pravú - Sv. Pravoslávnu Cirkev, ktorá nám s otvorenou náručou podáva ako záchranný liek **SVÄTÉ TAJINY POKÁNIA A SV. TĚLO A KRV NAŠHO SPASITEĽA, HOSPODINA ISUSA CHRISTA!**

Ďalej je to veľká milosť, že nekonečne láskavý Boh neustále čaká na našu nápravu, na naše pokánie - ako sme počuli v podobenstve o Bludnom synovi, čaká na ten náš prvý krok, že vsta-

neme zo špiny hriechu a zatážime sa vrátiť do domu Nebeského Otca.

Hospodin Isus Christos nám jasne hovorí, za akých podmienok jedných pozve do večného života v radosti, a druhých pošle do večného zatratenia. „**Bol som hladný, - hovorí - a dali ste mi jesť., bol som smädný, a dali ste mi piť., bol som medzi vami cudzinec, a prijali ste ma., bol som nahý, a zaodeli ste ma., bol som chorý, a navštívili ste ma., bol som vo väzení, a prišli ste ku mne.** A vtedy sa budú ľudia pýtať Hospodina, budú sa pýtať navzájom - „Kedy sme Ťa nasýtili? Kedy zaodeli? Kedy sme Ťa prišli chorého navštíviť?“ - Vtedy nám všetkým Christos odpovie: „**veru hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších, Mne ste urobili!**“ ... a to isté bude platiť aj pre tých, ktorých Hospodin pošle do večného ohňa.

Aj oni sa budú vtedy pýtať: „**Hospodi, Bože, kedy to bolo?! ... Veď, keby si bol prišiel ku mne, či by som Ťa ne nasýtil? - Hostinu by som vystrojil!** Keby si potreboval šaty, dal by som Ti najlepšie! Keby som vedel, že si chorý, hneď by som utekal k Tebe...!“ Ale Hospodin im odpovie: „**Chodte odo Mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného pre diabla a jeho anjelov. ... Lebo, čokoľvek ste neurobili jednému z mojich najmenších, Mne ste neurobili!**“ (Mt 25, 40*)

Z Božieho slova vidíme, že Hospodin sa nás v ten deň, ktorý ako hovorí Písmo Sv., je tak blízko, o ktorom nevedia ani anjeli v nebi, iba Sám Otec nebeský, - v ten deň sa nás nebude pýtať: koľko si chodil do cerkvi? Koľko si sa modlil? Koľko si sa postil? Ale bude sa pýtať: **AKO SI SA POSTIL, ... AKO SI SA MODLIL, ... AKO SI CHODIL DO CHRÁMU?! ... BUDE SA PÝTAŤ, AKÉ JE TVOJE SRDCE, LEBO, CHRÁM, POST, MODLITBA, NÁS MAJÚ NAUČIŤ TOMU, ČO JEDINÉ V TEJTO CHVÍLI ZAVÁŽI - A TO JE LÁSKA!!! LÁSKA, KTORÁ JE NAJHLAVNEJŠIM PRIKÁZANÍM - LÁSKA K HOSPODU BOHU A LÁSKA K BLÍZNEMU!!!** V tej chvíli to rozhodne, či nás Hospodin postaví po Svojej pravici, alebo ľavici.

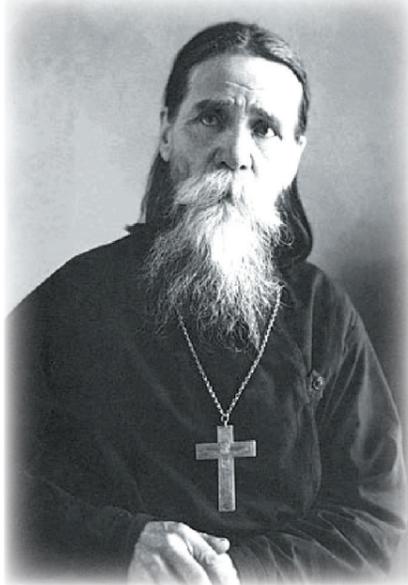
Milostivý Hospodin Boh nám dáva možnosti ako sa pripraviť k tomuto dňu Strašného súdu. Vo Svojej preveľkej milosti nám dáva Sv. Cirkev so svätými tajinami, aby sme cez ne zmenili svoje kamenné, hriechom znetvorené srdcia, na srdcia naplnené láskou, aby sme sa postom a modlitbou stali mocnými a pevnými vo viere, ... aby sme v tej rozhodujúcej chvíli PRAVDY, kedy Hospodin ako pastier bude deliť ovce od kozlov, dobro od zla, túžili byť v veky s Bohom.

Abý aj pre nás zazneli tie radostné slová: **POĎTE, POŽEHNANÍ OTCA MOJHO, PRÍJMITE AKO DEDIČSTVO KRÁĽOVSTVO NEBESKÉ, KTORÉ JE VÁM PRIPRAVENÉ OD STVORENIA SVETA.**

jerej Dušan N. Tomko

*Kresťanstvo nie sú mohutné katedrály., kresťanstvo nie sú ani nádherné a pompézne obrady.,
tobôž, kresťanstvo nie je sila a moc v rukách, hoc s Bohom na perách,
... kresťanstvo je každodenný život s Bohom a v Bohu.*

Životná cesta jeroschimonacha Konstantína (Šipunova)

Duchovné deti ho volali jednoducho – deduško. Aj vyzeral ako deduško: starý, biedne zaodetý. Kto by za tým obyčajným výzorom hľadal duchovného, pozorlivého starca, pôstnika a modlitebníka?

Práve takým však bol jeroschimonach Konstantín (Šipunov), ktorý svoj podvih neniesol v starom monastieri, ani niekde v samote pustine, ale v strede mesta Sverdlovske, práve v čase rozkvitajúceho budovania komunizmu, v čase budovania grandióznych stavieb a lámania päťročnic. Tajné vyznavačstvo deduška Konstantína - jeho nočné bdenia, slzy pokánia, neustála modlitba, - nezapadali do tohto času ambiciózných plánov sovietskej vlády a modernej spoločnosti. Ale aj tak prichádzali za týmto starcom „sovietski ľudia“ zblízka i zďaleka, aby počuli živé slovo Božie, aby im odkryl ich duchovnú cestu, aby pocítili pomoc modlitieb „deduška“. Pravoslávna Cirkev bola pošliapaná, zahnaná do podzemia, no neprestala žiť, a žila ďalej vďaka aj takým skutočným duchovným pastierom, akým bol otec Konstantín.

Nič v jeho živote nešlo tak, ako si to predstavoval. Od detstva chcel ísť do monastiera, no prišlo ženiť sa. Potom sa chcel tešiť z radosti svojich siedmych detí, no zo siedmych detí otca Konstantína ostali žiť iba dve dcéry, aj tie sa akosi nevydarili. Štyria synovia zahynuli vo vojne, najmladší zomrel ešte ako dieťa. Namiesto radosti tovarišilo jeho životu utrpenie a vytrpieť si toho vo svojom živote musel nemálo.

Narodil sa v r. 1877 v sedliackej rodine, ktorá ho naučila žiť podľa viery. Tužil svoj život prežiť ako monach, aj nejaký čas strávil v Belohorskom monastieri. Musel však odísť do služby vo vojsku. Slúžil v Petrohrade, kde sa niekoľkokrát stretol s všeruským pastierom, sv. spravodlivým otcom Joanom Kronštadským, ktorý mu predpovedal jeho budúcu službu starca, duchovníka.

Po skončení vojenskej služby sa Konstantín oženil. Spôčiatku pracovali obaja mladí manželja ako dedinskí učitelia, no Konstantín nezanechal svoju túžbu slúžiť Hospodu Bohu a niekoľko rokov neskôr prijíma kňazské svätenie. Avšak, ich rodinný život poznačila tragédia. Skoro odovdel, jeho manželka zomrela na tuberkulózu a otec Konstantín ostal sám so siedmymi malými deťmi. Lenže tragédia nepostihla iba jeho, ale aj celé Rusko. Prišli porevolučné roky, ktoré vyhlásili otvorenú vojnu Bohu a všetkým, ktorí sa k Nemu hlásia.

Otec Konstantín žil až do r. 1930 v malej dedine Palkino, kde bol ešte otvorený chrám a tu slúžil Hospodu Bohu. Až do dňa, keď raz, neskoro v noci, vylákali otca so Svätými Darmi „k chorému“, ako sa ukázalo, bolo to kľamstvo s istým zámerom. Ešte bol báťuška len neďaleko od domu, prepadli ho a dubovými palicami ho takmer dobili k smrti. Po tomto incidente už nemohol slúžiť, stále chorľavel a tak musel odísť na odpočinok.

V čase vojny prišli báťušku zatknúť. Na dvoch autách odviezli od neho ikony, knihy a ďalšie veci. To, že ostal paralyzovaný, ho uchránilo od uväznenia. Zdá sa, že NKVD pri stave, v akom ho našli, v ňom nevidela žiadnej hrozby pre mocnú sovietsku stranu. Na nohy sa otec Konstantín postavil o niekoľko rokov, pred koncom vojny. V bolesti a trápení sa formovala duša skutočného podvižníka, pripraveného ísť za Christom až ku golgotskému krížu.

Po vojne musel otec Konstantín odísť žiť k staršej dcére Raise, ktorá mala veľmi komplikovanú povahu, do Jekaterinburgu. V tom čase už starac prijal najprv monašesky, neskôr schimonašesky postrih. Prichádzalo k nemu veľa ľudí, ktorí u neho hľadali duchovnú pomoc. Stalo sa, že Raisa jedných vyhnala, inokedy na ďalších nakričala. Raz za starcom prišiel chudobný, otrhaný starček. Otec Konstantín mu dal kúsok mydla a košeľu. Toľko, čo chudák vyšiel, Raisa vybehla za ním a mydlo mu zobrala. Starček sa hneď volal na „dedka“. Otec prosil Raisu, aby mu dala mydlo. Dala mydlo chudákovi, ale keď sa vrátila do domu, v zlosti polenom po ruke udrela svojho otca, báťušku Konstantína. Veľa si vytrpel od svojej dcéry, ale nikdy sa nestražoval, len horko plakal a modlil sa za ňu.

Celý ten čas žil v tmavom kúte, kde sa vmestila akurát drevená pohovka, na ktorej spal a stolička pod oknom pre hostí. Namiesto matracu staré kabáty a vankúšom mu bola stočená deka. Málokedy to však potreboval, keďže skoro nikdy nespál. Väčšinou čítal, alebo sa modlil. Jedol raz denne, aj to veľmi jednoducho – zemiaky, kapustu, neraz len cukrovú vodu. Mäso nikdy nejedol, dokonca nechcel ani vidieť mäsité pokrmy.

Jeho duchovné deti spomínajú, že s hoci akým problémom mohli prísť za ním, vždy od neho odchádzali akoby na krídlach. S láskou každého prijal, vypočul, poradil. Pred tým, ako mal niekomu dať radu, odpoveď na niečo, stále sa modlil. Vlastne, stále sa modlil, neustále opakujúc slová Isusovej modlitby.

Aj svoje duchovné deti učil tejto veľkej modlitbe. Mnohí z nich žili rodinným životom, zaneprázdnení hospodárstvom, prácou, aby zabezpečili pre svoje rodiny „každodenný chlieb“, ale aj ich báťuška Konstantín neustále napomínal, aby nezabúdali na modlitbu. Hovoril: „Aj keď perieš, či plákaš, opakuj slová Isusovej modlitby. Takisto, aj o každodennom čítaní Evanjelia starac hovoril ako o nevyhnutnom pre každého kresťana. Dobre poznal starosti každodenného života, ktoré neraz zaberajú celý čas človeka, ale poukazujú na spásiteľnú silu Božieho slova, odporúčal nájsť si aspoň minútku a prečítať si hoci iba niekoľko slov. Keby sa nepodarilo dostať sa ani k prečítaniu tých niekoľkých slov v priebehu dňa, tak aspoň „priložiť sa“ k Evanjeliu – aj to prináša neopísateľný úžitok. Tiež odporúčal častejšie čítať evanjeliu stať Hospodinovej reči na hore, ktorá je prikázaním, ale aj zasnúbením kresťanského života, podľa ktorej bude Hospodin súdiť svet.

*pokračovanie v budúcom čísle Prameňa
pripravil jerej Dušan N. Tomko*

VIRUJU VO JEDINU, SVJATUJU, SOBORNUJU I APOSTOLSKUJU CERKOV

*Mimo Pravoslávnej Cirkvi niet blahodati
Svätého Ducha a nemožno sa spasit'*

„Hypostáza múdrosti Božia si vybudovala dom, svätú Cirkev. Tento dom postavila na siedmich stĺpoch a všetkých, ktorí k nej prichádzajú, kŕmi a napája svojou blahodťou.“

Sedem prameňov Božej blahodati, dva z nich tečú nerozlučne s prúdom ľudského života.

Sv. tajina pokánia a sv. pričasčienija - prijímania Sv. Tela a Krvi Hospodina Isusa Christa, ktoré dávajú blahodat pravdy a posvätenia. Cez nich sa rozvíja, zakoreňuje, povyšuje, v duši človeka všetko potrebné k spaseniu. Čím častejšie sa nimi človek kŕmi, tým viac v ňom zraje duchovný život. Bez nich – naopak, duchovný život slabne, vädné a odumiera.

Vidíš, čo je zverenie svätej Cirkvi?! - hovorí sv. Teofan Zatvorník. - Ani sa nepokúšaj myslieť si, ani nedovoľ inému, čo len pomyslieť, že by bolo možné ustrojiť si bez živého vzťahu s Cirkvou vlastné spasenie. Lebo bez tohto vzťahu nemožno získať blahodatnej sily k spaseniu., a iba živé spoločenstvo s Cirkvou, skrze sv. tajiny, dáva túto spásenosnú silu.

Preto je živé spoločenstvo so svätou Pravoslávnu Cirkvou tak podstatné, ako je podstatná Božia blahodat' k nášmu spaseniu“.

„Ľudia, ktorí si nechávajú vzťah toho najtesnejšieho spojenia s Cirkvou, hoci by priniesli smrť vyznávajúc meno Isusa Christa, ich hriech sa nezmyje krvou, ani ich nezmaže ľad a ľahká vina sa neočistí utrpením, - hovorí sv. mučeník Cyprían. - Ten, kto je mimo Cirkve, nemôže byť mučeníkom., tak ako ten, kto opustil Cirkev, ktorá ma kraľovať, nemôže prijať kraľovstvo“.

„Nemôže dosiahnuť spasenia ten, kto nepatrí ku Christovi. Možno mať česť, možno mať tajiny, možno spievať „alliluja“, možno odpovedať „amiň“, možno mať evanjelia, možno mať vieru v meno Otca i Syna i Svätého Ducha i ohlasovať Ho, no nikde, okrem Pravoslávno - katolickej Cirkvi, nemožno nájsť spasenia“, - hovorí blažený Augustín.

Pravoslávna Cirkev je a bude domom spasenia do konca vekov. „Nebude porazená, ani sa nevykorení, neustúpi žiadnemu pokušeniu, dokedy nenastane koniec sveta“, - znova nás ubezpečuje blažený Augustín.

„Ó, blažená Cirkev verných: ved', Cár cárov v Tebe si vybral svoje obydlie. Tvoje základy sa nikdy nezakolíšu: lebo ochrancom Tvojím je Sám Hospodin. Brány údesu Ťa nikdy nepremôžu a draví vlci Ťa nebudú môcť rozkrúžiť ani neoslavia Tvoju silu. Ó, aký veľký si dome Boží! A aký prekrásny!“ prepodobný Efrém Sýrsky

pripravil otec Nikodim

Dohovorili sa, že spáchajú zločin

Mnohí sa ešte pamätáme na časy, keď sa robili plány na päť rokov, tzv. päťročnice. Ale vieme aj o miestach a inštitúciách, kde sa robia plány aj 50 rokov dopredu.

Spomínam si na rok 1950, keď sa hovorilo, že bude prevrat, len treba trochu počkať, že to bude do roka. Lenže ľudia mali vojny dosť, ved' len pred piatimi rokmi sa skončila 2. svetová vojna. Takže,

každý jej mal dosť, vyše hlavy, ale našli sa ľudia, čo neboli spokojní. Mnohí ľudia im hovorili, dajte pokoj s prevratom, my už nechceme žiadnu vojnu. Odpovedali im, že to nebude vojna, ale len tichý prevrat. Dobré, že už vtedy nehovorili o zamatovej revolúcii. Jasne vidíme, že už vtedy sa plánovalo s rokom 1968, počítalo sa so zmenou a tým, čo sa udialo u nás. Aj keď sa nevedelo kedy presne to bude, ale vedelo sa, že sa to pripravuje, a že raz to bude... Lenže neplánovalo sa len v r. 1950, ale stále sa tu živilo podobné myšlienky až do r. 1968.

V r. 1968 nám jeden pravoslávny duchovný, ktorý prešiel z únie do Pravoslávnej Cirkvi, hovoril: „Aj mne hovorili v r. 1950, - nepodpis šie Janču, lebo za rok prídu Američane, - a vidíte, neprišiel nikto, len Alexander Dubček“. Osobne som tam bol prítomný, keď to hovoril. Takže táto myšlienka sa tajne živila medzi veriacimi i duchovnými. Keď v r. 1949 zostala gréckokatolícka cirkev mimo zákon a keď sa 28. apríla 1950 v Prešove zrušila únia pravoslávnych s katolíckou cirkvou, túto myšlienku šírili aj vo vnútri samotnej Pravoslávnej Cirkvi.

Uniatskí duchovní zrušili úniu spolu s delegátmi veriacich, prijali Pravoslávie a požiadali Pravoslávnu Cirkev o prijatie. To, že sa niektoré nežiaduce sily a živly dostali do Pravoslávnej Cirkvi, aby ju rozkladali z vnútra, bola veľká chyba a neopatrnosť niektorých predstaviteľov Pravoslávnej Cirkvi, ktorí slepo verili štátnym predstaviteľom a tým, ktorí prišli do Pravoslávna nie práve s čistým úmyslom. Spomínam si na to, ako v r. 1968 jeden z nich hovoril, že by bol veril hocičo, čo by mu povedali, ako to, že bude obnovená únia.

Isus Christos nie nadarmo hovoril: „Toto som vám povedal, aby ste sa nepohoršovali. Vylúčia vás zo synagóg, ba prichádza hodina, keď sa každý, kto vás zabije, bude nazdávať, že tým slúži Bohu“ (Jn 16, 1 - 2). Aj na jednej našej farnosti, ktorú nebudem menovať, sa v r. 1968 tak, ako aj na mnohých farnostiach a filiálkach na Slovensku, rozdelili veriaci na dve skupiny. Dnes si tu pravoslávni vybudovali nový pravoslávny chrám a zakúpili aj farskú budovu. Pravoslávni veriaci tu mali dobrého duchovného

po každej stránke, čo veľmi vadilo uniatom, preto sa traja kuratori dohovorili, že duchovného odstránia v danom čase na miestech, kadiaľ chodil na svojej pionierke - babete. Jeden z tých troch to nevydržal a v nasledujúcu nedeľu prišiel aj s celou rodinou do pravoslávneho chrámu, ktorý bol v náhradných priestoroch. Duchovnému všetko rozpovedal. Hovoril: „Otcé, stala sa taká vec, že sme sa traja dohodli, že vás odstránime na ceste, kade pravidelne chodíte na svojej motorke na bohoslužby. Celý týždeň som o tom rozmýšľal, že to nemôže byť od Boha. Preto som všetko u nich zanechal a prišiel som k vám, do chrámu, aj s celou rodinou a tu budeme stále chodiť. A preto vám teraz oznamujem, čo sa na vás chystá, aby ste si dali pozor“. On si dával pozor. Nakoniec z celej akcie nebolo nič., možno sa zľakli, keď ten tretí urobil takýto krok, že odišiel do Pravoslávnej Cirkvi. Táto udalosť nie je vymyslená, ale je skutočným životným príbehom.

Z toho si môžeme urobiť obraz o tom, čo všetko sa dialo na Slovensku po r. 1968 a to aj napriek tomu, že sa povolila uniat-ská cirkev. Veriaci sa často schyľovali k veľmi zlým úmyslom a činom, čo nemalo s vierou v Boha nič spoločného, ale so zlým duchom, ktorý aj v tomto čase používal a vzdával veriacich k svojim plánom a pokušeniam. Napomáhali tomu aj niektorí uniatskí duchovní, ktorí potajomky prichádzali k veriacim, do jednotlivých rodín, dedín. Často sme presne vedeli, kde a kedy, lebo to bolo verejné tajomstvo. Ale viera v Boha a sila modlitieb má veľkú moc.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

Bohояavlenské svätenie biskupského úradu

Dňa 13. 1. 2009 sa zamestnanci biskupského úradu v Michalovciach stretli k tradičnej novoročnej pobožnosti, počas ktorej bola budova biskupstva a priestory Filantropie posvätené bohояavlenskou vodou a následne prečítaná modlitba nad koláčom, predloženým na pamiatku jedného z prvých organizátorov sociálno - filantropickej činnosti cirkvi, sv. Bazila Veľkého, arcibiskupa Cézarey Kappadockej, známeho učiteľa a Otca cirkvi.

Počas tohto obradu pracovníci ÚMPE spolu so svojim biskupom prosili Boha o požehnanie pre všetkých duchovných a veriacich michalovskej eparchie. Tento rok našiel euro pre šťastie - grécky ľudový zvyk, v koláči o. mitr. prot. Bohuslav Senič, tajomník ÚMPE, ktorého mátuška túto pochutinu aj upiekla. Želáme mu, a aj všetkým zamestnancom biskupského úradu, na príhovor sv. Bazila Veľkého, plnosť Božej milosti v novom roku.

Vážení otec duchovný Simon Czap

14. marca uplynie desať rokov odvtedy, ako ste začali pôsobiť v našej farnosti. Dovoľte nám veriacim, aby sme sa Vám vŕučne poďakovali.

Milý duchovný otče!

My veriaci Pravoslávnej cirkvi vo Veľkých Kapušianoch Vám z celého srdca ďakujeme a skláňame sa pred Vami v hlbokoj úcte.

Roztratené ovečky ste zjednotili a priviedli do skromného príbytku. Božím slovom nás vediete a usmerňujete v našom každodennom živote a cítime, že naše problémy sú aj Vašimi.

Veľké „Ďakujem!“ Vám patrí aj za neúnavnú pomoc pri výstavbe nášho chrámu. Sme vďační za to, že dnes chválime Boha v našom skromnom príbytku.

Dovoľte, aby sme touto cestou vzdali vďaku aj Vašej rodine - manželke za trpezlivosť a rodičom za nezištnú pomoc. Nech Boh žehná Vašej práci a všetkému, čo robíte v Jeho mene.

Pravoslávni veriaci z Veľkých Kapušian

Oslavy sviatku sv. Juraja z Janiny v Michalovciach

V sobotu, 17. januára 2009, sme oslávili pamiatku nebeského ochrancu vладыky Juraja, sv. mučenika Juraja z Janiny. Ti, ktorí mali ochotu tento deň prežiť so svojim eparchiálnym biskupom, prišli do katedrálneho chrámu v Michalovciach.

Liturgia, ktorú spoločne s viacerými duchovnými eparchie slúžil vладыka Juraj, bola prežívaním vďačnosti Bohu za službu, ktorú náš biskup vykonáva vo svojej eparchii pod „pokroviteľstvom“ svojho nebeského ochrancu.

V homílii sme si vypočuli životný príbeh svätca, ktorý sa skončil jeho mučeníckou smrťou za vieru v Christa a mohli sme si urobiť paralelu so službou biskupa v Cirkvi, ktorá vo svojej podstate má znaky martýria. Martýrium je znakom apoštolskej identity Cirkvi a v historickom kontexte sa ukazuje, že Cirkev bez martýria, by mohla stratiť svoju identitu. V princípe ide vždy o nesenie „Križa“, tak ako Christos povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj križ a nasleduje ma“.

Prajeme nášmu vладыkovi, aby vo svojej službe biskupa statočne a vytrvalo niesol svoj križ a aby ho pritom vždy sprevádzal a ochraňoval jeho nebeský ochranca - sv. mučeník Juraj z Janiny.

mitr. prot. Imrich Belejkanič

Program Preosvieteného vладыky Juraja na mesiac február

1. 2. (nedeľa) Archijerejská sv. liturgia v chráme sv. Tomáša v Aténach, následne požehnanie Vasil'ovho koláča pri slávnostiach farského spoločenstva

2. 2. (pondelok) STRETNUTIE PÁNA SO SIMEÓNOM, Archijerejská sv. liturgia v chráme sv. Tomáša v Aténach

8. 2. (nedeľa) 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v chráme Narodenia Matky Božej v Zemplínskej Širokej, spojená so sobášom p. M. Kundisa a sl. N. Varešinskej

13. 2. (piatok) zúčastniť sa zasadnutia Posvätnéj Synody v Olomouci a následne spolu s ďalšími biskupmi našej cirkvi, vykonať obrady menovania pomocného biskupa olomoucko - brnenskej eparchie

14. 2. (sobota) spoločne s našimi biskupmi v čele s Jeho Blaženosťou metropolitom Kryštofom vysvätiť v olomouckej katedrále znojemskeho biskupa Jáchyma

15. 2. (nedeľa) 10.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v michalovskej katedrále

19. 2. (štvrtok) chorostasia pri sv. liturgii v biskupskej kaplnke sv. Alexia Tótha v Michalovciach, následne predsedat' zasadnutiu eparchiálnej rady

21. 2. (sobota) 9.00 hod. spolu s Jeho Blaženosťou metropolitom Kryštofom vykonať archijerejskú sv. liturgiu v chráme Narodenia Matky Božej v Zemplínskej Širokej pri príležitosti celoslovenských osláv svetového dňa pravoslávnej mládeže

22. 2. (nedeľa) Archijerejská sv. liturgia v chráme sv. Cyrila a Metoda v Brezne

Sviatky Bohozjavenia v katedrálnom chráme v Michalovciach

Sviatky Bohozjavenia nášho Pána Boha a Spasiteľa Isusa Christa sa v katedrálnom chráme sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach začali slúžením Cárskych časov a sv. liturgiou Bazila Veľkého v predvečer sviatku.

Slúžili Preosvietený vладыka Juraj, biskup michalovský, s duchovenstvom: mitr. prot. ThDr. Štefanom Horkajom., prot. Prof. Jánom Šafinom PhD., d.o. ThDr. Václavom Ježekom PhD. a diakonom, Mgr. Róbertom Ivanom PhD.. Pri tejto príležitosti kázal biskup Juraj, ktorý aj posvätil bohояavlenskú vodu.

Večer, o 16,00 hod., sa slúžilo Veľké povečerie, ktoré slúžil Preosvietený vладыka Juraj, biskup michalovský, spolu s duchovenstvom.

6. januára, v samotný deň sviatku Bohozjavenia, slúžil Preosvietený vладыka Juraj, biskup michalovský s duchovenstvom archijerejskú sv. liturgiu. Biskup Juraj sa prihovril k veriacim v kázni a po sv. liturgii posvätil bohояavlenskú vodu, ktorú si veriaci odnášali do svojich domovov.

Slávnostných sviatočných bohoslužieb sa zúčastnil aj primátor mesta Michalovce - Mgr. Viliam Zahorčák v doprovode zástupcu prednostu MsÚ - JUDr. Gabriela Doriča, ktorých biskup Juraj privítal a pozdravil z príležitosti príchodu Nového občianskeho roka.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Sviatky Roždestva a Obrezania Christovho v Ruskom Hrabovci

Sviatky Roždestva Christovho

Tohtoročné sviatky Christovho Narodenia boli v Ruskom Hrabovci skrátčené aj prítomnosťou nášho miestneho archijereja, vладыky Juraja.

Tieto sviatky sme začali v predvečer samotného sviatku veseľným bdením. Po jeho ukončení si miestna mládež pod vedením matušky Kataríny pripravila pre prítomných v chráme zaujímavý Roždestvenský program. Deti sa veľmi snažili, čo potvrdil aj vладыka Juraj, za čo dostali malé darčeky, ktoré ich čakali pod vianočným stromčekom v chráme. Tieto darčeky finančne podporili hlavne veriaci zo Stropkova, konkrétne Ing. Daniel Podhajecký a Ing. Jozef Jurčišin, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

Ráno sme poslúžili sv. archijerejskú liturgiu, ktorá bola sku-

točným zážitkom pre všetkých našich veriacich. Touto cestou sa chceme ešte raz poďakovať vладыkovi Jurajovi, ktorý nám do chrámu daroval Darochraniteľnicu.

Poobeď sa vладыka Juraj zdržal na fare, kde počkal na vystúpenie koledníkov, ktorých si nechcel nechať újsť. Vладыka Juraj spolu s prítomnými ocenili nádherný mužský ľudový cirkevný spev, ktorý je počuť málokde. Ďakujeme ešte raz vладыkovi Jurajovi, že nám svojou prítomnosťou spríjemnil tieto Roždestvenské sviatky.

Sviatok Obrezania Hospodina

Tohto roku sme tento sviatok oslávili v chráme sv. veľkomučeníka Juraja v Ruskom Hrabovci za prítomnosti najvyššieho hierarchu našej miestnej pravoslávnej cirkvi metropolitu Kryštofa a nášho miestneho archijereja, vладыky Juraja. Účastní boli aj niektorí kňazi z vedenia MPE a sobranského arcidekanátu.

Hoci bol riadny pracovný deň, ľudí sa tu zišlo neúrekom. Svojou prítomnosťou nás milo prekvapili aj veriaci z okolitých obcí, dokonca prišli aj veriaci z Košíc. Tieto liturgické

slávnosti sa niesli v honosnom štýle, ktorý takýmto vzácnym hosťom aj prináleží.

Po sv. archijerejskej liturgii sa k nám naši vладыkovia veľmi pekne prihovrili a posvätili aj „Vasil'ov koláč“, ktorým sme si pripomenuli aj sviatok sv. Vasil'a Veľkého a jeho unikátnu sociálnu službu, ktorej sa venoval.

Vладыka Juraj daroval vладыkovi Kryštofovi ikonu sv. biskupa Dosifeja a vладыka Kryštof zasa daroval veriacim pravoslávny časopis Ikona.

Ďakujeme našim archijerejom za ich modlitby a taktiež aj všetkým veriacim, ktorí prišli posilniť naše liturgické zhromaždenie v tento sviatočný deň. Sláva Bohu za všetko.

správca farnosti Ruský Hrabovec so svojimi veriacimi

Bohояavljenje v Košiciach

Cárskymi časmi a liturgiou sv. Vasil'a Veľkého s večernou sme dnes začali sviatkovat' Bohояavljenje, keď na rieke Jordán Hospodin náš Isus Christos prijíma krst od Svojho Predchodcu - sv. Jána Krstiteľa. Veľkým povečereím sme pokračovali v sviatkovani tejto udalosti.

Na samotný deň sviatku sme slúžili liturgiu sv. Jána Zlatouštieho, ktorého ikona s mošćami sa nachádza v našom chráme. V homílii správca farnosti vysvetlil zmysel sviatku, ktorý je bytostne spojený s udalosťou Jordánu. Zdôraznil to, že Christos prijatím krstu od sv. Jána posvätil vody a celé stvorenie; a vďaka tejto udalosti má Cirkev tú silu, že cez posvätenie mení staré veci na nové.

Jordánske posvätenie vody, ktoré bolo vykonané v našom chráme, je svedectvom toho, že stará voda získala posvätením cez modlitby miestneho cirkevného spoločenstva novú kvalitu! Stala sa opäť nositeľkou života!

Tešili sme sa z veľkého počtu veriacich. Trojediný Boh nech žehná našej Pravoslávnej farnosti v Košiciach!

www.pcokosice.orthodox.sk

